

КАРЛ МАЙ

КРЪВНО ОТМЪЩЕНИЕ

Превод от немски: Веселин Радков, 1992

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

В БАСРА

Всеки от читателите ми познава моя славен дребничък слуга хаджи Халеф Омар, най-верният и най-пожертвувателен приятел, какъвто някога съм имал. Макар че всъщност аз бях негов „господар“ и повелител, пред други хора той винаги се наричаше мой „приятел и покровител“ и аз никога не съм правил затова някаква забележка на забавния хаджия, защото заради другите му добри качества с удоволствие му прощавах дребните слабости. След първата ни раздяла (Виж събр. съч. т. 6 „Жълтоликият“, Б. нем.) той ми написа едно писмо. За читателите, които все още не познават Халеф предам тук, естествено, в превод съдържанието му, понеже от една страна то е образец на ориенталския начин на писане, а от друга — дава представа за характера на хаджи Халеф Омар.

Скъпи мой сихди! (Господар. Б. пр.)

Хвала и слава на Бога! Ние пристигнахме, аз и Омар. На всякъде радост и щастие! Пари! Броня! Слава, почести, блаженство! Благослов, любов и скъп спомен за Кара бен Немзи емир, когото не забравям в молитвите си! Ханех (Младата жена на Халеф. Б. нем. изд.), обичната, дъщеря на Амша, дъщеря на Малек, абтеибеха, е здрава, красива и пленителна. Кара бен Хаджи Халеф, моят син (Тогава на шест месеца. Б. а.), е герой. Изяжда на един дъх четиридесет сушени фурми. О, Аллах, о небеса! Омар Бен Садек (Един от нашите спътници. Б. а.) ще се жени за Сахама, дъщеря на хаджи Шукар, едно богато и красиво девойче. Дано Бог те дари с хубаво време и добър нюх! Жребецът Рих те поздравява най-покорно и учтиво. Омар бен Садек има хубава шатра и много мила тъща. Ожени се и ти скоро! Аллах да те закриля! Бъди винаги доволен и не роптай! Обичам те! Забрави печата, аз нямам нито печат нито восък за подпечатване! Бъди винаги добродетелен, обърни гръб на греха и престъплението! Ела на пролет! Бъди винаги въздържан, скромнен, услужлив и избягвай пиянството!

С голямо уважение, почителност, смирение и покорство твой честен и верен приятел, покровител и семеен глава

Хаджи Халеф Омар бен Хаджи Абул Абас ибн Хаджи Дауд ал Госарах.

И така в това странно по своя стил писмо той ме подканяше да избягвам греха, престъплението, а и пианството без да има ни най-малкото основание. Но такъв си беше неговият начин на изразяване и при четенето на тези редове не можех да не се разсмея най-сърдечно. Едва две години по-късно, когато отново се намирах в района на горното течение на Тигър, имах възможност да се възползвам от поканата му да го посетя през пролетта. Вече съм разказал някои от приключенията, преживяни тогава заедно с хаджията. (Виж събр. съч. т. 26 „Небесна светлина“, т.48 „Кюрдският кръст“ и „Тайната на Шефака“) Нека тук опиша други събития, които започнаха да се развиват в Басра, за да завършат в Арабската пустиня, където не бях имал никакво намерение да ходя.

Плановете ми по-скоро предвиждаха от Басра да тръгна с кораб за Бушир в Персия, а оттам да посетя прочутия Ширас. (Град в Персия. Б. пр.) Басра или Басора е разположен в гореща блатиста и следователно извънредно нездравословна местност, там където се сливат Тигър и Ефрат, която носи името Шат ал Араб. Ето защо, за да не излагаме здравето си на опасност решихме да не се бавим там много-много. Казвам „решихме“, защото заедно с мен бяха хаджи Халеф Омар, Омар Бен Садек както и двама араби от племето на хадедихните, които на един келек (Сал от надути с въздух кози кожи. Б. нем. изд.) ме бяха превозили от последните пасища на хадедихните надолу по Тигър чак до Багдад. Направиха ми тази услуга от привързаност към мен и в Багдад мислеха да се сбогуваме и да се върнат обратно. Но Халеф и Омар, моите някогашни спътници с които бях преживял толкова опасности, не можеха току-така да се разделят с мен и ме помолиха за разрешение да продължим заедно до Басра. Всъщност не исках да отстъпвам на молбата им, но в крайна сметка все пак се съгласих, понеже ме увещаваха дълго и настоятелно.

При това те използваха такъв предлог срещу който не можех да възразя абсолютно нищо. Хадедихните, известни като отлични камиловъди, бяха изпратили няколко келека натоварени с камилска вълна, за Басра, където живееха търговци, които с удоволствие

закупуват тази стока и я изпращат чак в Индия, а понякога и по-надалеч. Келеките както и цялата сделка бе поверена на младия, но вече опитен в подобна търговия Масуд бен Хаджи Шукар. Бен означава син, следователно Масуд беше синът на хаджи Шукар и понеже както знаех Омар бен Садек се бе оженил за дъщерята на хаджи Шукар, то този търговец беше тъст на Масуд. И тъй Масуд беше потеглил със своите салове и придружаващите го хадедихни за Басра, а Халеф и Омар си намериха претекст да дойдат с мен чак до там, за да го посетят и после да се върнат заедно с него. Не можех да имам нещо против.

Когато пристигнахме в Басра започнахме да търсим Масуд и го намерихме без кой знае какви усилия, защото някогашният толкова голям и значителен град днес наброяваше едва десетина хиляди жители (Разказът е написан през 1895 година. Б. нем. изд.) и отделни хора не можеха толкова лесно да потънат в тълпата. Той беше вече продал камилската вълна на добра цена и на следващия ден щеше да си получи парите.

Отправих се към пристанището в северната част на града, за да се огледам за някой тръгващ надолу по реката кораб, ала за съжаление узнах, че трябваше да чакам още няколко дни. Какво ли можех да правя през това време? Навярно незапознатият с Ориента човек щеше да си намери някакво занимание в Басра през тези броени дни, но на мен селището не бе в състояние да предложи каквото и да било. И разбираемо е защо се зарадвах когато хадедихните решиха да отидат до Кубет ал Ислам, за да почетат духовете на умрелите прадеди на Ибн Риза. Кубет ал Ислам, в превод Кубе на исляма, е името на стария град Басра, който се намира приблизително на петнайсетина километра югозападно от новия Басра и някъде до средата на четиринадесети век се е смятал за един от четирите рая на мюсюлманите. След Багдад този град играе най-значителната роля в приказките от Хиляда и една нощ и точно тук в четвъртото столетие прочутият Ибн Риза е основал една от първите мохамедански академии на науките. Ето защо рядко ще срещнете някой, „истински правоверен“, който да е бил в новия град Басра без да е направил екскурзия до Кубет ал Ислам, което макар да не се смята за задължение е все пак достойно за похвала.

За да прекарам някак времето реших да участвам в това пътуване, което трябваше да се състои на следващия ден, когато Масуд

окончателно щеше да приключи своята сделка. Тъй като бяхме дошли с келека естествено нямахме коне, но тук винаги можеше да се наемат магарета, а между тях както и в Багдад често се срещат и такива с бял косъм, нещо което иначе е голяма рядкост. Ето защо не потърсих още същия ден ездитни животни, а за това по-късно щяхме горчиво да съжаляваме.

Всички бяхме наели едно жилище, разположено недалеч от „Маргил“ или Кут-и-Френги, както наричат английското консулство, намиращо се в най-хубавата сграда на цяла Басра.

На следващото утро Масуд отиде при купувача на вълна и парите му бяха изплатени. Бях го посъветвал да ги вземе по-късно, понеже в момента не му трябваша, а дори по време на едно толкова кратко пътуване, каквото смятахме да предприемем, човек никога не е застрахован от неприятни срещи, обаче той не се вслуша в думите ми. След като се върна аз се наках да изляза, за да наема необходимите ни хамир (Мн. ч. от химар — магаре. Б. нем. изд.), ала той ми каза:

— Няма нужда, ефенди. Свободният арабин не обича да язди на магаре, а един толкова прочут емир като теб съвсем не бива да се качва върху толкова ниско седло. Ще яздим коне.

— Да не би вече да си ги осигурил? — попитах го.

— Да.

— От кого?

— От Абд ал Кахир, прочутия шейх на арабите мунтафик.

— Това е наистина един прочут и съвсем достоен за доверието ни човек, но се учудвам, че той се впуска в подобна сделка. Обикновено толкова знатните воители не дават конете си под наем.

— Прав си. И наистина не ни ги дава под наем, а ни ги предоставя безвъзмездно, защото се радва, че може да ти послужи.

— На мен ли? Че кой ме познава тук? Той чувал ли е за мен?

При тези думи моят дребничък хаджи Халеф, който не пропускаше подобни случаи да ме възвеличае, а естествено да възвеличае и себе си, бързо се намеси:

— Сихди, как можеш да задаваш подобни въпроси? Нима забрави какви подвизи сме вършили заедно? Има ли макар един, единствен човек, който да се мери с нас? Ние сме великани на смелостта и дързостта и всичко живо около нас изглежда джуджеподобно. Имената ни се носят над всички страни, а за делата

ни се говори във всички къщи и шатри. Защо Абд ал Кахир да не знае, че ти си непобедимият емир Кара бен Немзи Ефенди, който е под непреодолимата ми закрила?

— Халеф, стига си преувеличавал! Възможно е да е чувал нещо за предишните ни преживявания, но откъде ще знае, че сега сме тук и се каним да пътуваме до Кубет ал Ислам?

— От мен — отговори Масуд. — Аз му казах.

— Къде го срещна?

— При търговеца тъкмо когато си вземах парите.

— Бил е при него? И видя ли че получаваш толкова голяма сума?

— Да.

— Тогава бъди предпазлив и не я носи у себе си!

— Ефенди, как може да имаш такова мнение за Абд ал Кахир! Той е почтен човек, при когото ще сме в по-голяма безопасност отколкото където и да било другаде по земята. А и на кого ли бих могъл да поверя парите си докато се върна?

— Нека някой от вас остане тук и на него ще дадеш да пази сумата.

— Никой няма да се съгласи, защото това би означавало да пропусне да извърши едно похвално дело.

— Хмм! Познаваш ли лично Абд ал Кахир?

— Не.

— Значи не можеш да знаеш дали действително е бил той. Кога ще дойде с конете си?

— След един час.

— Хмм! Тогава ми се ще междувременно да отида при търговеца и да се осведомя дали арабинът, който го е посетил наистина е бил Абд ал Кахир.

— Излишно е, защото търговецът се обърна към него с това име и в мое присъствие разговаряха за племето мунтафик. След като си тръгнахме двамата с него разменихме по някоя и друга дума и аз му казах, че се каним с теб да посетим Кубет ал Ислам и то с магарета. Тогава той веднага ми предложи конете си и рече, че на емир като теб не подобава да язди на такова животно. С удоволствие щял да ти заеме своята собствена скъпа кобила.

— Така ли? А каза ли ти къде са конете му ?

— В селото ал Нахит, което се намира близо пред портите на Ал Мирбад. Естествено само кобилата е негова, а останалите животни са на неговите хора. Но те няма да имат нищо против ако ги използваме за толкова кратко време.

— А той знае ли къде живеем?

— Да, защото ме придружи до тази къща.

— Тогава можеше да го поканиш да влезе. Изглежда поведението ми донякъде го обиди, а донякъде го и ядоса, понеже ми каза:

— Ти никога не си се отнасял с мен като към хлапе, но сега го правиш. Не забравяй, че ми повериха келеките и техния товар! Нека това ти подсказе, че нямам нужда да слушам подобни думи, криеци подозрения!

— А аз те уверявам, че не съм имал намерение да те обиждам. Свикнал съм към всичко да бъде извънредно предпазлив и се надявам в този случай предпазливостта ми да е излишна.

С това малко нервният ни разговор приключи, понеже наистина сметнах, че съм стигнал твърде далеч. Че кой ли би дръзнал да се представи за Абд ал Кахир! Този шейх, чието име означава „Слуга на победата“, имаше отлична репутация и за мен несъмнено бе голяма чест да яздя неговата кобила.

След като споменатото време изтече, навън се разнесе конски тропот и в отворения вход се появи чернобрад мъж, който ни хвърли кратък поглед, а после обръщайки се към мен, с учтив поклон поздрави:

— Sabakum bil cher, ia emir — добро утро, о, емир! Гордея се, че очите ми могат да те видят.

На бос крак той носеше сандали и беше облечен с обикновен хаик стегнат с шнур от камилска вълна, чиято качулка бе отметната назад така, че в момента бе гологлав. Рядко съм виждал толкова характерна глава. Черната му коса бе сплетена в множество тънки плитчици, които висяха на всички страни. Косо през ниското му, но широко чело преминаваха близо един до друг два успоредни белега, ала те явно не произлизаха от нараняване, а бяха направени нарочно с нож. Има племена и те са винаги много войнствени, които по този начин отличават съплеменниците си от другите етнически общности. Досега не бях чувал, че арабите мунтафик също носят подобни белези. Брадата му беше по-гъста отколкото е обичайно за арабите. Очите му

имаха остър, почти пронизващ поглед, но това не можеше да е причина за възникването на подозрения у мен, още повече че той поздрави толкова учтиво. Думите му за гордостта изпитвана от него, че ме виждал, бяха обичайният ориенталски начин на изразяване, а не да речем някаква прекалена и фалшива възторженост, която можеше да ме накара да бъда нащрек. Ето защо аз се изправих, също така се поклоних и отвърнах:

— Sabah el cher, ia scheik! Бъди ми добре дошъл и седни! Подадох му ръка и после се настанихме един до друг, за да поведем един от онези разговори, които всъщност са безсмислени, но обичаите ги налагат. След това станахме и излязохме навън, за да започнем замисленото пътуване.

Ние бяхме дванайсет души и отвън ни чакаха също толкова коне, които нито бяха вързани, нито някой ги пазеше. Шейхът беше яздил един от тях, а останалите го бяха следвали, чак до нашето жилище, като послушни кучета. Бедуинските коне са свикнали на такова поведение. Сред тях забелязах една много хубава дореста кобила, чието седло и хамути бяха от онзи рядък и ценен вид, наричан от персийците решма. Арабинът посочи към нея и каза:

— Възседни този кон, емир! Той е предназначен за теб и ми се струва, че ще останеш доволен от него.

Последвах подканата му така, сякаш от само себе си се разбираше, че на мен се полага да яздя най-хубавия кон и с бавен ход излязох извън града. След като го оставихме зад гърба си, ние преминахме към по-бърза езда и едва тогава забелязах стойността на кобилата. Естествено тя не можеше да се мери с моя Рих. По-късно преминахме от тръс в галоп и след продължителното ни пътуване със сала бе цяло удоволствие да се носим като вихрушка из равнината.

Никога не бях идвал по тези места, но знаех, че Кубет ал Ислам се намира югозападно от Нова Басра, обаче ние яздехме почти право на юг. Отначало това не ми направи впечатление, защото не бе изключено да съм погрешно осведомен. Но след като изтече цял час без да стигнем Стара Басра, в мен се появиха съмнения. Сигурно бяхме изминали много повече от петнайсет километра.

Докато яздехме, хадедихните разговаряха помежду си, но аз и Халеф препускахме начело мълчаливо, защото бях посветил цялото си внимание на коня. По едно време се извърнах към шейха, който беше

останал последен. Обърнах се бързо и неочаквано за него и успях да зърна, че искрящите му очи се бяха впили в мен с някакъв необяснимо алчен поглед. Щом забеляза че го гледам, той веднага сведе очи и придаде на лицето си израз на безразличие. Аз спрях коня си, за да му дам възможност да ме догони. После продължихме да яздим един до друг доста по-бавно и го попитах:

— Знаеш ли съвсем точно къде се намира Стара Басра, о, шейх?

— Че как да не знам! — отвърна той.

— Все пак ми се струва, че си се заблудил. Ние яздихме толкова бързо, че отдавна трябваше да сме вече там.

— Харесва ли ти кобилата?

Въпросът му имаше толкова малко общо с моите думи, че учудено отговорих:

— Тя е много хубав кон, обаче не говорех за нея, а за Кубет ал Ислам!

— Добре те разбрах, но видях, че конят ти харесва и понеже ми се искаше да ти доставя радостта по-дълго да го яздиш, тръгнахме по обиколен път, ала отклонението е незначително. Хайде вече да се връщаме!

Той обърна коня си и свърна на северозапад. Следователно бяхме подминали Стара Басра. Това събуди подозренията ми, макар че оправданието му беше много правдоподобно.

— Надявам се, че си ни почтен водач, о, шейх! — казах му аз предупредително.

При тези думи той гневно избухна:

— Емир, да не искаш да ме обидиш?

— Не, обаче нали тръгнахме да посетим Кубет ал Ислам, а не да се разхождаме. Защо не ни заведе дотам по най-прекия път?

— Вече ти казах причината. Мислех да удължа удоволствието ти. Дадох ви на заем нашите коне без да ви искам нещо в замяна, а ти ми се отплащаш с обиди. Цяло щастие е за теб, че не нося никакво оръжие, иначе щях да те принудя да се биеш с мен.

— Какво? Нима не си въоръжен?

— Не съм. Оставих ножа и пушките си у дома и тръгнах с вас без други придружители, за да ви убедя, че имам почтени намерения и да окажа на емира Кара бен Немзи Ефенди уважението, което му се полага. Ето, погледни!

, Той наистина не носеше пушка, а когато при последните си думи разгърна и хайка видях, че нямаше и нож. Тогава подозренията ми се разсеяха и го помолих:

— Прости ми, че моите думи прозвучаха не както исках! Нямах намерение да те обиждам.

— Подозренията ти ме учудиха десетократно, защото дори да водех със себе си и сто въоръжени воители, пак нямаше да можем да ви излезем насреща. Та нали е известно, че Кара бен Немзи притежава няколко „банадик ас сир“ (Пушки на магията Б. нем. изд.), с които може да стреля непрекъснато без да е необходимо да зарежда. Само това би трябвало да ми избие от главата всякакви зли помисли срещу вас.

Значи славата на моята карабина „Хенри“ беше достигнала чак до тези земи, чак до арабите мунтафик! Наистина нямаше защо да се чудя толкова ако си припомнеш какви успехи бях постигнал сред арабите по бреговете на Тигър само благодарение на тази пушка.

Скоро стигнахме до пресъхналото корито на един приток, наречен Джари Заде, и там видяхме пред нас руините на Стара Басра. Всъщност трябваше да се приближим от североизток, но в резултат на заобикалянето ни се бяхме озовали откъм югоизточната им страна.

Както вече споменах, подозренията ми се бяха разсеяли, но те се появиха отново, когато забелязах как острият изпитателен поглед на Абд ал Кахир някак очаквателно зашари по цялото осеяно с развалини поле. Да не би да имаше уговорена среща с някого и сега да го търсеше? Кой ли можеше да е той? Някой от неговите хора? Или неколцина? Откакто Масуд ми беше предложил да вземем на заем конете на шейха, бяха изминали повече от два часа, време напълно достатъчно за мунтафиките да пристигнат дотук пеша. Ако догадките ми бяха верни, арабите бяха избрали най-краткия път докато шейхът беше заобиколил, за да не забележим следите им. Сега цялото му поведение ми се видя в съвсем друга светлина. Вече можех да си обясня и алчния поглед, който ми беше хвърлил. Личността ми го интересуваше по-малко от моите пушки, „омагьосаните карабини“, често разпалвали алчността на не един човек.

Но не бе изключено и да се лъжа и ето защо си казах, че не бива да предприемам среща с него нищо докато не разполагах черно на бяло с доказателства за неговата непочтеност. Ако пак го обидех без каквато

и да било причина, всички лесно можехме да си навлечем отмъщението на могъщия шейх.

— Тъй като познаваш Кубет ал Ислам толкова добре — обърна се Масуд към него, — сигурно ще можеш да ни кажеш коя от тези руини представлява Бейт Ибн Риза?(Къщата на Ибн Риза. Б. нем. изд.) Там ще трябва с благоговение да се помолим.

Абд ал Кахир посочи към една купчина развалини, намираща се откъм южната страна и отговори:

— Ето къде трябва да ви заведе. Конете ще останат тук.

— Защо? — попитах аз. — Можем да яздим дотам.

При тези думи в очите му пробляснаха заплашителни искрици и той отговори:

— Конете не са ваши, а мои и ще останат там където аз наредя!

— Тогава и аз оставам тук!

б Прави каквото искаш. А другите нека дойдат с мен!

Шейхът се отдалечи и хората го последваха. Едва намерих време да пошушна на Масуд да бъде предпазлив и да хвърля на Омар бен Садек предупредителен поглед. Халеф остана при мен.

— Няма ли да отидеш с тях? — попитах го.

— Не. Мястото ми е при моя сихди и нямам причина да почитам чак толкова този Ибн Риза. Аз почитам Иса, но не и Риза. Изглежда шейхът не ти харесва особено, а?

— Не. Подозирам го, че крои нещо пъклено срещу нас. Ти остани тук при конете, а аз ще отида да видя дали предположенията ми ще се потвърдят!

— Какви предположения?

— Че неговите мунтафики също се намират наблизко.

— Но те са в селото Ал Нахит!

— Дано да е така! Досега тая само подозрения, които не се базират на сигурни доказателства, и много ще се радвам ако не намеря такива. И така остани тук и не се отдалечавай от конете, защото за нас е много важно да разполагаме с тях.

— Къде отиваш?

— Към северната страна на селището. Ако не видя там следи, значи съм се заблудил.

— Тогава остави при мен пушките си, защото само ще ти пречат докато се катериш по тези развалини.

— Тъкмо тях ще взема със себе си, защото не е изключено да са им хвърлили око.

Тръгнах. Халеф с пълно право бе споменал за „катерене“. Наистина можех да опиша дъга около целия град без да ми се налага да се прехвърлям през разрушените сгради, но така щях да изгубя много време, а помощта ми всеки миг можеше да се окаже необходима за моите спътници. Ето защо не стигнах до самия северен край на порутения град, а още преди това свърнах на запад между грамадите от руини. Така аз сигурно щях да пресека и забележа всяка идваща от север диря.

Осеяната с развалини равнина се ширеше много по-надалеч отколкото си бях представял. Навлизах все по-навътре между купищата отломъци и останките от зидове без да се натъкна на никакви следи. Може би подозренията ми все пак не са били основателни. Вече се канех да тръгна обратно и да се върна при Халеф, когато, застанал между две порутени кирпичени стени, малко по-нататък забелязах открито равно място, където земята бе покрита с фин прах, и там ми се стори че имаше следи, които естествено можеше да са оставени и от животно. Бързо се озовах при тях и се наведох, не, не се наведох, това изобщо не беше необходимо, понеже и така се виждаше съвсем ясно, че оттук бяха минали хора. Едва ли са били по-малко от десетина души.

Предчувствието ми! В първия миг понечих да се върна при Халеф, но вероятно той засега изобщо не се намирал в опасност, а на първо време арабите бяха хвърлили око на Масуд, който носеше у себе си доста пари. Заедно с другите хадедихни той е бил подмамен към някое място, където са се скрили мунтафиките, за да го ограбят, а може би и да го убият. Сигурно дирите, които виждах пред мен водеха именно натам. Ето защо не се върнах, а тръгнах по тях и то толкова бързо, колкото ми позволяваше трудният терен. Ту се изкачвах по грамадни купища развалини, ту се спусках стръмно надолу към издълбани ями. Понякога, за да пресека някоя описана от следите дъга, бях принуден да правя опасни скокове. Тичах, скачах и се катерех все по-нататък и по-нататък, докато най-сетне стигнах до висока порутена сграда и останал без дъх, спрях за броени секунди да си поотдъхна.

И тогава от лявата си страна, но доста далеч от мен зърнах конете. Халеф седеше при тях върху сухата трева, а до него стоеше...

шейхът. Изглежда двамата разговаряха най-приятелски. Дали все пак не се бях излъгал не знам за кой пореден път? Дали все пак Абд ал Кахир не бе почтен човек? Вече чувствах как взе да ми олеква на сърцето, когато в същия миг видях, че шейхът взе от земята един камък и, вдигайки ръка за удар, бързо пристъпи зад Халеф.

— Halef, 'ati balak, 'ati balak — Халеф, внимавай, внимавай! — изкрещях аз с все сила, но твърде късно. Добрият хаджи Халеф получи силен удар по главата и се просна на земята.

Обзе ме такава ярост, каквато навярно никога не бях изпитвал. Затичах се или по-точно пързалайки се, аз се спуснах като стрела от купищата развалини и стигнал долу, се втурнах към конете, ала по пътя си трябваше да преодолеея висок изпепелен от жаркото слънце зид, който беше станал ронлив като курабия. Въпреки това успях да се изкатериа върху него, но тъкмо когато се наках да се спусна от другата му страна забелязах, че се приближаваха някакви хора, които не бяха моите хадедихни и щяха да минат точно под мен. В същия миг нейде на юг от мен се разнесе вик и той ми показа, че там сигурно се бе случило някакво нещастие. Дали трябваше да се втурна натам или... е, какво трябваше или не трябваше, в случая нямаше никакво значение, защото зидът на който стоях или по-скоро висях, се срути под мен и аз се строполих долу право между онези типове, а те мигновено се нахвърлиха върху мен.

Нищо не знам за случилото се през следващите минути. Отначало имах смътното усещане, че обвит в гъст облак прах лежах притиснат на земята от много ръце, удрах и ритях наоколо с юмруци и крака, за да се освободя. Но после ме обгърна не само прахолякът, но и тъматата на пълна несвяст.

Когато отново дойдох на себе си, видях надвесено близо над мен лицето на Омар бен Садек.

— Ефенди, ти отвори очи! — извика той. — Хамдулиях, значи не си мъртъв! Виждаш ли ме? Чуваш ли думите ми?

Помъчих се да му отговоря, ала не успях да изрека нито една единствена сричка. Чувствах главата си като голяма, но празна бъчва — така ме бяха ударили.

— Събуди се, сихди, събуди се напълно! — продължи умолително Омар. — Не разбираш ли какво ти говоря? Нали отвори очи?

Около него стояха седем хадедихни, отправили изпълнените си със страх погледи към мен, но аз не бях способен нито да кажа нещо, нито да се помръдна.

— О, Аллах! Въпреки отворените очи той е мъртъв! — продължи Омар. — Къде ли може да е Халеф? Защо не е придружил нашия скъп ефенди?

— Халеф! Моят добър дребничък хаджия! Тази мисъл окончателно ми възвърна съзнанието, способността да се движа и да говоря. Скочих на крака и извиках:

— Елате, елате! Навярно Халеф е убит!

Понечих да се затичам, но се олюлях и паднах на земята, после пак се надигнах и отново се строполих.

— Халеф убит? Къде, къде? — завикаха един през друг хадедихните.

— При конете. Тичайте натам, тичайте!

— Да, тичайте, бягайте! — подкрепи ме Омар. — Аз трябва да остана тук при моя сихди. Той не може да стане, не може да върви.

— Мога, защото трябва! — отвърнах аз, докато другите хукнаха в указаната посока.

— Опитай се тогава, скъпи мой ефенди! Ще те подкрепям!

Той ме изправи на крака и с негова помощ се оказа, че мога да вървя. Наистина бавно, но вървах. С всяка крачка на главата ми олекваше, а краката все повече ми се подчиняваха. Когато стигнахме мястото, където бях оставил Халеф и където го зърнах за последен път заедно с шейха, видях дребничкият хаджия да лежи на земята в безсъзнание с окървавена глава. Конете бяха изчезнали. Тази гледка ми възвърна физическата сила и дееспособност както и духовната енергия. Освободих се от прегръдката на Омар, защото не чувствах повече нужда да ме подкрепя и наредих на един от хадедихните:

— Тичай бързо към северните покрайнини на града и виж дали оттам ще можеш да зърнеш някъде мунтафиките с техните коне!

Той веднага се подчини, а аз клекнах до Халеф, за да го прегледам. Не беше мъртъв, а само зашеметен. Силно кървящата рана, нанесена му с онзи камък, не изглеждаше опасна. Можехме да изчакаме да дойде на себе си без особена тревога. Едва в този момент забелязах, че не всички наши хора са тук.

— Къде е Масуд? — попитах аз. — Не го виждам.

— О, сихди, колко прав беше ти когато тайно ми направи знак, а на него тихо нареди да бъде предпазлив! — отвърна Омар. — Масуд, братът на жена ми е мъртъв, пронизан и ограбен от онези песове от проклетото племе на мунтафиките.

— Господи! Истина ли е?

— Да. Намерихме трупа му.

— Мина ми през ума, когато ви чух да викате. Значи все пак не е обърнал внимание на предупреждението ми!

— За съжаление не! Докато бяхме коленичили, за да почетем Ибн Риза, когото по-добре Аллах изобщо да не беше създавал, без да забележим шейхът подмамил Масуд настрани под някакъв предлог. После го чухме да вика за помощ и се втурнахме подир него, ала първо трябваше доста да потърсим докато го намерихме в локва кръв. Беше пронизан в сърцето. Парите бяха изчезнали. Вдигнахме голяма олелия и решихме да се върнем при конете и при теб. Това е подплашило убийците, които те нападнаха, и ти спаси живота. Но те избягаха!

— Само временно. Можеш да ми вярваш! Няма да напуснем Шат ал Араб преди да сме си разчистили сметките с шейха Абд ал Кахир. Къде е трупът на Масуд бен Хаджи Шукар? Заведете ме при него!

Неколцина останаха при Халеф. Другите тръгнаха с мен. Минахме покрай мястото, където ме намериха в безсъзнание. Едва тук се сетих за моите пушки, които бях носил с мен. Как се изплаших! Нямаше ги, бяха изчезнали. С голям възторг мунтафиките бяха сложили ръка на прочутите „омагьосани карабини“. Това бе за мен огромна загуба, която посрещнах мълчаливо без излишно вайкане. Но мълчанието ми бе мълчание на гневна решителност. Иначе мунтафиките не ми бяха взели нищо друго, понеже са били прогонени от втурналите се към Мен хадедихни.

После стигнахме до трупа на Масуд. Колко бързо трябваше да изкупи своята доверчивост и голямата си самоувереност! Да, наистина беше мъртъв, улучен право в сърцето. Мунтафиките напълно бяха изпразнили джобовете му. Омар бен Садек измери с мрачен поглед трупа, потопи пръсти на десницата си в кръвта, после вдигна ръка към небето и каза:

— Ефенди, знам че мислите ти са по-милосърдни от нашите. Веднъж вече полагах клетва за отмъщение, на времето при Шот Джерид (Става дума за приключения край соленото езеро в Тунис,

Шот Джерид, откъдето започва драматичното действие на големия шесттомен роман през Ориента и Балканите „Под сянката на падишаха“. Първата му част „През пустинята“ среща Кара бен Немзи, Халеф и Омар. Б. пр.), под чиято кора от сол изчезна моя баща, но покъсно не пожелах смъртта на убиеца, а само го ослепих. Но този път няма да знам що е милост и ще потопя ръката си в кръвта на Абд ал Кахир, тъй както сега потопих ръката си в кръвта на убития. Ще ми помогнеш ли?

Да помогна за едно ответно убийство? Аз, християнинът? Не! И все пак можех да кажа да, понеже знаех, че не шейхът е убиецът, а Масуд беше убит от неговите хора, макар и по негово поръчение. Ето защо отговорих:

— Да, шейхът ще умре, в случай че той е убиецът. И аз ще го преследвам! Трябва да го намеря! Ще рискувам и живота си само и само да си възвърна моите пушки!

ВТОРА ГЛАВА

АЛ ЛАКИТ

Когато се върнахме при Халеф, той беше вече дошъл на себе си. Като държеше с ръце главата си, която силно го болеше, дребосъкът ме посрещна с думите:

— О, сихди, какво стана! Главата ми бучи като водопад, но това няма значение, защото все ще спре да бучи, а Масуд е мъртъв. За малко и ти да се простиш с живота си. А тогава и аз щях да умра от мъка и скръб по теб. Ханех, най-добрата от всички жени, щеше да стане тъжна вдовица, а Кара, моят син, — клето сираче. И за всичко щеше да е виновен този Абд ал Кахир, шейхът, убиецът и разбойникът! Дано Аллах го изпрати в онази част на ада дето катранът най-силно ври!

— Но и аз не се отървах толкова леко, както си мислиш — отвърнах му аз. — Тези типове отмъкнаха пушките ми.

При последните ми думи, забравяйки болките си, Халеф скочи на крака и буквално изкрещя:

— Пушките ти? Които толкова често са ни спасявали живота? И които изобщо са незаменими? Вярно ли е, сихди?

— За съжаление.

— Тогава нека Аллах все още не изпраца шейха в ада, а да почака докато му вземем пушките! Ще си ги възвърнеш, нали?

— Съвсем сигурно!

— Само така, само така, сихди! Тези карабини са те придружавали по целия свят и при всички народи на земята, а когато се разнасяше гласът им, винаги сме излизали победители и от най-опасните положения. Че какво сме без тях? Хора без ръце и крака, птици без крила и лули без огън! Непременно трябва да ги вземем обратно, непременно, ако ще да са ги скрили по най-добрия и хитър начин! А попаднат ли ни веднъж в ръцете, тогава така ще цапардосам по главата Абд ал Кахир, че съвсем сигурно няма да се свести от удара като мен.

— Защо не беше по-внимателен? Нали знаеше, че му нямах доверие?

— О, този кучи син се държа толкова дружелюбно и хрисимо, че кажи-речи съжалих за толкова лошите си подозрения, които таях срещу него.

— Сега разбирам ходовете му. Първо е завел Масуд в ръцете на хората си, а после без да бъде забелязан от молещите се хадедихни, се е върнал тук, за да вкара и теб и мен в същата клопка. Тъй като те е заварил сам, те е проснал на земята, за да може веднага щом се върна да ме застреля с твоята пушка. Не е негова вината, че още преди това хората му ме спипаха, а после избягаха от хадедихните. Вече нямаме коне и ще трябва да вървим пеша до Басра.

— Лоша работа. Ако имахме ездитни животни, можехме незабавно да тръгнем по следите на убийците и щяхме да ги догоним.

— Ще ги намерим и без да ги преследваме по петите. Нали знаем кои са, а шейхът на мунтафиките няма как да изчезне в дън земя. Щом стигнем Басра веднага ще отидем при мютесарифа (Окръжен управител, губернатор. Б. пр.) и ще му разкажем случилото се. Той е длъжен да ни помогне.

— Ако Аллах даде да пожелае!

— Трябва да пожелае, защото аз съм под закрилата на падишаха. Ти събра ли достатъчно сили, за да можем да тръгнем обратно?

— О, щом чух за изчезването на пушките ти, бързо оздравях. Можем да вървим.

— Добре! Но не бива да оставяме мъртвите без охрана. Мютесарифът ще изпрати чиновници, които трябва да установят и зафиксират фактите. Засега ще оставим Масуд където е, а после ще се върнем заедно с онези служители, за да го погребем.

Омар бен Садек се обади:

— Масуд ми беше роднина и както се заклях да отмъстя за него, така и ще остана при трупа му, докато се върнете.

Той се отдалечи без да изчака съгласието ми, а ние поехме на път за Басра. Най-искрено признавам, че изчезването на пушките ми ме засегна не по-малко от смъртта на Масуд. Халеф бе казал самата истина. На тези оръжия дължахме много от нашите успехи, а често дори и живота си. Какви услуги ми е вършила особено карабината

„Хенри“ и то не само на мен! Действително бях твърдо решен, да рискувам и живота си, само и само, да си я възвърна.

Когато стигнахме в Басра, пладне бе вече отдавна преваляло и без да се нахраним, незабавно отидохме в резиденцията на мютесарифа. Доколкото знаех той бе съмишленик на прочутия Митхад паша, който като генерал-губернатор на Багдад беше направил толкова много за добруването на тази провинция и следователно самият той също беше реформаторски настроен мюсюлманин. Затова се надявах, че моето вероизповедание нямаше да му послужи за повод да ми откаже помощта си.

Прислугата му обаче се опита да ме отпрати като ми каза, че трябвало пак да се явя и да попитам утре или вдругиден, или пък след няколко седмици, „каквата била волята на Аллаха“, защото техният повелител тъкмо в момента имал важно съвещание. Но на мен и през ум не ми мина да позволя да ме отпратят да си ходя по този ориенталски начин, а по един слуга му изпратих моите легитимации и зачаках резултата. Само след няколко минути с дълбоки поклони бях подканен да вляза в селямлъка. (Приемна стая. Б. нем. изд.)

Като пушеше и пиеше кафе, там седеше губернаторът заедно с един друг мъж със силен слънчев загар и бедуинско облекло, който обаче не можеше да е някой обикновен номад, защото имаше честта да общува с мютесарифа.

Окръжният управител ме посрещна с много благосклонно движение с ръка, направи ми знак да се приближа, притисна моите лични документи снабдени със султанския печат до челото, устата и гърдите си и щом ми ги върна ме подкани да седна срещу него. Стори го на френски език, който говореше толкова завалено, че не успях да разбера и половината от думите му, а трябваше да отгатна какво искаше да ми каже.

Когато заех мястото си, управителят плясна с ръце за да нареди да донесат и на мен кафе и лула. После известно време седяхме един срещу друг мълчаливи, като пушихме и сърбахме кафето. В момента той бе изпаднал в много затруднено положение. Как ли аз европейецът можех да го разбера с неговия толкова оскъден и завален френски! Най-сетне мютесарифът отново започна да говори, но така объркано и неясно, че се осмелих да го прекъсна и да му кажа, че владее езика на тази страна.

— Хвала на Аллах! — възкликна той зарадвано. — Езиците на европейците са като колелата на волска каруца. Чуваш ги как се търкалят, ама нямат ясни думи. Падишахът, дано Аллах го дари с много дълъг живот, те е обсипал с милостта си и те е взел под особената си закрила. Видях името ти върху документа. Как се изговаря то?

— В тази страна името ми е чуждо и непознато. Може би ще имаш добрината да ме наричаш така както местните жители.

— А те как ти казват?

— Кара бен Немзи.

Щом чу името ми седящият до него бедуин изненадано възкликна и без да сваля от мен изпълнения си с любопитство и напрежение поглед ме попита:

— Ти да не си онзи алмани (Немец. Б. пр.), на когото Мохамед Емин е подарил прочутия си жребец Рих?

— Да, аз съм.

— Машаллах! Тогава много съм чувал да говорят за теб.

След това той взе тихо да шепне нещо на мютесарифа, което не беше кой знае колко учтиво, но все пак изглежда никак не бе злонамерено, понеже лицето на губернатора се проясняваше все повече и повече, докато накрая се озари от широка усмивка и той ме попита:

— И аз съм чувал за теб. Значи ти си чужденецът, който на времето с такава хитрост принуди мютесарифа от Мосул да свали от поста му своя собствен махарадж (Длъжност, отговаряща донякъде на председател на съда. Б. пр.) и сам да допринесе за освобождаването на неговия пленник. (Виж събр. съч. т. 2 „През дивия Кюрдистан“. Б. нем. изд.) Така ли е?

— Да — отвърнах аз, защото това бе истина, макар че въпросът му съвсем не ми беше приятен.

До този момент по лицето му играеше само лека усмивка, но след думите ми, той гръмка се разсмя и продължи:

— Няма защо да се притесняваш, понеже този мютесариф беше мой противник и както на мен, тъй и на други хора създаваше страшни главоболия. Всички узнаха случилото се по онова време. Готвачът раздрънка цялата история и скоро след това господарят му беше преместен. Изпитвам голяма благосклонност към теб. Ако си дошъл да

изявиш някакво желание, то ще ти бъде изпълнено, стига само да е възможно.

— Наистина идвам с една молба.

— Кажы я!

— Виждам се принуден да поискам закрилата ти.

— Срецу кого?

— Срецу Абд ал Кахир, шейха на племето мунтафик.

— Срецу Абд ал Кахир? — смаяно попита той.

— Срецу Абд ал Кахир? — попита и неговият гост. Двамата учудено се спогледаха и поклатиха глави.

— Да не би да имаш нещо против този Шейх? — осведоми се мютесарифът.

— Не само нещо, а дори твърде много.

— Кажы ни какво!

— Абд ал Кахир е разбойник и убиец и искам да те помоля да го накажеш.

— Разбойник? Убиец? — възкликнаха едновременно и двамата.

Изглежда те смятаха шейха за безкрайно честен и безкрайно свестен човек. Ето защо побързах да променя мнението им като им разказах всичко случило се.

Мютесарифът ме изслуша спокойно, ала другият бе обзет от възбуда, която нарастваше с всяка изминала минута и го караше често да ме прекъсва с някоя ругатня. Когато свърших, явно завладян от неудържим гняв, той извика:

— Нима е възможно! Може ли наистина да се случи подобно нещо! Тежко и горко на това куче ако го спипам!

По устните на мютесарифа отново заигра усмивка, само че този път тя беше иронична.

— Можеш ли да ни дадеш уверението, че разказът ти действително отговаря на истината? — попита ме той.

— Да.

— Струва ми се, че си твърдо убеден в думите си, но въпреки всичко се лъжеш. Не си прав, защото обвиняваш един напълно невинен човек.

— Ако е така, тогава ще се окаже вярно предчувствието ми, че онзи човек съвсем не е бил Абд ал Кахир, шейхът на мунтафиките.

— Не е бил той, защото Абд ал Кахир седи тук пред теб. Човек лесно може да си представи, че това неочаквано разкритие не ме очарова особено много. Ала не ме и смути, защото шейхът нямаше никакво основание да ми се сърди. Но пък толкова повече се разгневи на онзи тип, който си бе послужил с името му. Гостът на мютесарифа скочи на крака, сзе да се разхожда насам натам из селямлъка и непрекъснато питаше кои ли може да е бил онзи измамник. Описах му го колкото ми бе възможно по-точно като споменах и белезите на челото му.

— Те не са никакви отличителни белези — обади се той. — Има племена, чиито воини до един носят подобни резки.

— Ами точно това имах предвид и аз. По тях може да се предположи от кое племе е и той.

— Но не е изключено да са останали и от случайно нараняване.

— Не. Убеден съм, че са направени нарочно.

— Тогава е нужно да разберем дали и хората му имат подобни белези.

— Не мога да кажа.

— Но ти трябва да знаеш. Нали си ги видял и дори си се бил с тях!

— Зърнах ги само за миг, а по време на кратката ни схватка се търкаляхме в гъст облак прахоляк.

— А може би твоите хадедихни знаят?

— Да отида ли да ги попитам?

— Ако ми разрешиш ще го направя самият аз. Той излезе. Върна се след няколко минути и каза:

— Всички нападатели са имали същите белези на челото и следователно това са отличителни племенни резки. Някои отделни групи от арабите тамим носят по два такива близо разположени един до друг успоредни белези, които пресичат косо челата им от дясно на ляво.

— И къде живеят те? — осведомих се аз.

— Около пътя на керваните от тук към Мека — отговори той.

— Не можеш ли по-точно да ми опишеш мястото?

— Би трябвало да знам от кой клон на племето тамими са били мерзавците, послужили си с моето почтено име. Но аз тъпкано ще им

го върна. Подобно опозоряване може да се измие само с кръв. Ще се присъединя към войсковото поделение, което ще изпратиш срещу тях.

Мютесарифът, към когото бяха отправени последните думи, вдигна рамене и обясни:

— Властта ми се простира само до Ал Хуфеир, където минава границата с Ирак, а тамимите живеят отвъд нея. Ще накарам да доведат търговеца, при когото е ходил мнимият шейх.

Изпратиха един полицаи да извика споменатия човек. Разбрахме, че и той познава истинския Абд ал Кахир толкова малко, колкото и аз и просто повярвал на уверенията на измамника. Мнимият шейх му продал най-различни предмети, които много вероятно са били плячкосани по време на някой разбойнически поход.

Ето че и сега знаехме колкото и преди. Започнахме да се съвещаваме и стигнахме до извода, че убийците трябва да се търсят при тамимите. Следователно не ни оставаше нищо друго, освен да се отправим към пътя на керваните.

Освен това таях още една друга крехка надежда и тя се градеше върху оставените от разбойниците следи. Ако имах възможност още същия ден да ги проследя на известно разстояние, можехме да се надяваме да научим нещо по-определено. Когато споделих това с шейха, той разпалено ме подкани незабавно да се заловя с преследването. С радост изразих съгласието си, но нямах кон. Тогава мютесарифът ми даде на разположение един жребец и нареди веднага да го оседлят.

Шейхът гореше от нетърпение да види виновниците наказани и бе твърдо решен рано сутринта на следващия ден да ме последва с хадедихните, на които също щеше да даде коне. За съжаление те не можеха незабавно да тръгнат с мен, именно, защото все още нямаха ездитни животни, а и първо трябваше да погребат Масуд. Ала моят хаджи Халеф нямаше намерение да се бави чак до следващия ден и мютесарифът бе така услужлив да предостави и на него един кон.

Предварително не можех да зная накъде щяха да ме отведат следите и никак не беше изключено после нашите хора да не успеят да ни намерят. За да избегнем подобна неприятност се уговорихме, във всички случаи, да оставя в разположеното недалеч от Басра селище Мангашания някаква вест или указание.

Скоро конете се появиха на двора. Сбогувах се с мютесарифа и заедно с Халеф потеглихме на път без да взема пушка. Можех да поискам да ми дадат, но предпочитах изобщо да съм без пушка, отколкото тя да е лоша. Препускахме в галоп към Кубел ал Ислам където най-напред смятахме да уведомим Омар бен Садек, а после да потърсим следите на мнимите мунтафики. Омар седеше при трупа на своя зет, а до него беше забил ножа си в земята. Според обичаите на хадедихните това бе знак за твърдото му решение да отмъсти за смъртта на Масуд с кръвта на убиеца. Същото решение се четеше и в мрачните му, сякаш окаменяли, черти както и в погледа с който ни посрещна. Той спокойно изслуша какво бяхме научили и постигна в Басра, а после каза:

— Емир, ако братът на моята жена се беше вслушал в думите ти, сега щеше да е жив, но въпреки това трябва да отмъстя за него и няма да се завърна в шатрите на хадедихните, преди да съм убил злодея. *Ed dem b'ed dem*, кръв за кръв, аз трябва да изпълня тази повеля, ако не искам цялото племе да ме презре.

— Да, това кърваво престъпление трябва да бъде отмъстено — подкрепи го Халеф с много сериозен тон. — Ако не направим всичко възможно да открием и накажем убиеца, не бива повече да се мяркаме пред очите на нашите воители, а Ханех, най-красивата и най-добрата жена измежду най-добрите ще се разочарова от мен.

Разделихме се с Омар до следващия ден и насочихме конете към северната страна на руините, където се натъкнахме на дирята, оставена от убийците. Тя бе толкова ясна, че изобщо не беше нужно кой знае какво умение, за да бъде проследена. Губеше се на запад-югозапад и ако не изменеше посоката си сигурно водеше към пътя на поклонниците от Басра за Мека. От една страна това ме зарадва, а от друга не ми бе кой знае колко приятно. Зарадва ме, защото околностите на пътя са сравнително гъсто заселени и следователно щяхме да имаме възможност да събираме сведения, а не ми беше приятно, понеже тамошните жители са страшно фанатизирани мюсюлмани и ако разберяха, че съм християнин, щях да изпадна в голяма опасност.

Тъй като можехме да следваме дирята само до свечеряване, ние пришпорихме конете до предела на възможностите им и когато се стъмни, бяхме изминали значително разстояние. Разположихме се на лагер, а щом се зазори продължихме. Два часа по-късно стигнахме

Мангашания, едно селище където още преди рождението на Мохамед арабският предводител Кейс наредил да построят стражници. Озовахме се в една мизерна „дупка“, населена от бени мазините, които се числят към голямото племе на тамимите, но аз се утешавах с обстоятелството, че както се бяхме уговорили, тук трябваше да оставя вест за нашите хора. Ако следите ни бяха отвели в друга посока, изпълнението на тази задача щеше да е свързано със загубата на много време.

Пред селището безделничаха няколко типа, които ни поздравиха с такава дружелюбност, че се усъмних в искреността им. Останах с впечатлението, че ни бяха очаквали, а прекалено бдителните и изпитателни погледи които ни хвърляха, никак не ми харесваха. Попитах ги дали мога да разговарям с „шейх ад балад“ (Старейшина. Б. нем. изд.) и след като ми отговориха утвърдително, ги накарах да ме заведат при него. Той живееше в доста просторна кирпичена къща и когато чу че се приближаваме, излезе на прага. И тук получих усещането сякаш сме били очаквани. Попитах го дали е видял група ездачи, минали през селището преди нас.

— Разбира се че ги видях — отвърна той. — Спряха тук при кладенеца и напълниха меховете си с вода.

— А после накъде поеха?

— Натам — каза той и посочи на запад.

— Значи не продължиха по пътя на поклонниците, така ли?

— Не, защото по него няма да стигнат до техния дуар (Село. Б. пр.), а те искаха да се приберат у дома си.

— Казваш „у дома си“. Значи ли това че знаеш кои са и къде живеят?

— Естествено че знам. Това беше Хумам бен Джихал, шейхът на арабите хадеш с неколцина от воините си. Били са в Кубет ал Ислам, за да почетат Ибн Риза. Там шейхът дал обет.

— А къде живеят?

— В Уади Башам отвъд пътя Уасит, на три дни път оттук.

— Сигурен ли си, че не се лъжеш?

— Че как ще се лъжа! Хумам бен Джихал е мой приятел и брат, когото често посещавам.

— Дълго ли се бавиха тук?

— Нямахме и половин час. Много бързаха.

— А каза ли ти защо?

— Не, защото не съм го питал. Ще слезете ли да напълните меховете си с вода?

Бяхме получили и мехове, защото по онези места те са просто част от оседлаването на ездитните животни.

— Да, ако ни разрешите — отговорих му.

— Ще ти разреша, стига да платите обичайната такса.

Дадох му парите, които представляваха дребна сума, слязох от седлото, наредих на Халеф да заведе конете на водопой при кладенеца, както и да напълни меховете с вода. После тръгнах сам да обиколя селището, за да потърся следите. Наистина, дирята която трябваше да преследваме, продължаваше в указаната посока. Изглежда шейхът на селото не ме беше излъгал, но въпреки това имах чувството, че не биваше да му се доверявам.

Тъй като вече знаехме с кого си имаме работа, нямаше защо да бързаме и можехме тук в Мангашания да изчакаме шейха на мунтафиките, за да продължим пътя си заедно с него и хората му. Незабавното преследване на убийците беше станало безпредметно. И Халеф се съгласи.

Срещу минимално заплащане жителите на Мангашания ни донесоха храна и изобщо проявяваха към нас голямо внимание. Към мен се отнасяха с нескрита боязън и неведнъж забелязах, че погледите им се втренчваха в лицето ми с много особен израз. Дали външността ми им беше описана? Можеше да го е направил само убиецът, който е бил убеден, че ще го преследвам. Това още повече засили подозренията ми.

Малко след обед пристигна Абд ал Кахир със своите мунтафики и хадедихните. Не беше вярвал, че ще ме завари тук. Когато му разказах каквото бях научил, той възкликна:

— Сега разбирам, емир! Шейхът на хадеш-арабите е разбойник и напълно може да се очаква от него да е бил убиецът. Аллах ще го унищожи задето е дръзнал да злоупотребява с почтеното ми име. Незабавно ще препуснем подир него. Знаем пътя до Уади Башам, макар все още да не съм бил там.

Веднага тръгнахме и яздохме до падането на нощта. После се разположихме да бивакуваме насред пустинята. Помолих шейха да постави стража. Той се изсмя и не го направи. Но тъй като имах навика

никога да не пропускам тази предохранителна мярка, с помощта на жребий между хадедихните разпределихме кой кога щеше да стои на пост. Самият аз с един от тях застъпих първа смяна. След два часа бяхме сменени от Халеф и Омар и легнахме да спим. Но скоро бях събуден от изстрел. Скочих на крака и попитах кой е стрелял. Обади се Омар. Видял да се промъква някакъв тъмен силует и му подвикинал. След като не получил отговор стрелял по него. Сам не знаел дали е било човек или животно.

Предпазливо претърсихме близката околност и намерихме един много добре въоръжен бедуин, улучен от куршума на Омар. Беше мъртъв. На светлината на няколко клечки кибрит за наше учудване в него разпознахме един от разбойниците, преследвани от нас.

— Виждаш ли колко съм бил прав, когато разставих постове — обърнах се към шейха. — Те са ни очаквали и тайно са се промъкнали наблизо, за да ни нападнат. Сега ще трябва да поставим двойна стража.

Така и направихме. До разсъмване срещу нас не бяха предприети други враждебни действия. Щом се развидели, наоколо забелязахме отпечатъци от стъпките на бандитите, чието нападение бе осуетено единствено от бдителността на Омар. Новите следи извиваха наляво от досегашната посока.

— Искат да ни отклонят — каза шейхът, — ама няма да успеят. Няма да ги следваме по петите, а ще яздим право към Уади Башам.

Съгласих се и продължихме в старата посока. През целия ден пътувахме из местности, които макар да не заслужаваха съвсем да се нарекат пустиня спокойно можеха да се намират сред Сахара. Привечер стигнахме до пътя на керваните, водещ от Уазит към Дзул Ошар и се настанихме да прекараме нощта край един кладенец, който имаше достатъчно, но лоша вода. На следващото утро продължихме пътя си. Мислехме да стигнем близо до Уади Башам и там да издебнем убийците. Но писано било да стане иначе.

Все още не бе станало пладне, когато забелязахме група ездачи, приближаващи се към нас от ляво под остър ъгъл. Бяха само четирима души, може би една част от хората, които очаквахме. Взехме пушките си в ръка и спряхме, за да им дадем възможност да ни догонят. Те пришпориха конете си в галоп и скоро разбрахме, че сме се излъгали. Когато казвам „сме“ нямам предвид мунтафиките, защото щом шейхът можа да различи лицата на приближаващите се ездачи, извика:

— Те са, емир, те са! Онзи дето препуска начело е Хуман бен Джихал, шейхът на арабите хадеш.

— Добре ли го познаваш?

— Да.

— Тогава шейхът на Мангашания ни е излъгал, понеже тези мъже не бяха сред нападателите при Кубет ал Ислам.

— Какво? Как? Не са ли тези?

— Не.

— Тогава нека Аллах прокълне лъжеца! Ще заповядам да го накажат.

Четиримата араби от племето хадеш се приближиха и ни поздравиха. След като предводителят им се осведоми за причината и целта на пътуването ни, сметнах че ще е най-разумно да му кажа истината. Вярно че и той приличаше на истински бандит, но всички тамошни бедуини са си повече или по-малко разбойници.

— Аллах у'Аллах! — засмя се той, след като ме изслуша. — Не ви се сърдя, че сте ме взели за онзи мерзавец, но те уверявам, че аз щях по-добре да си свърша работата. Но много ми се иска да разбера с кого ме бъркате. Няма ли да ми го опишеш?

Изпълних желанието му. Щом споменах за двата белега, той възкликна:

— Машаллах! И се спускаха косо през челото му от дясно на ляво, така ли?

— Да.

— Само той ли имаше такива белези?

— Не. Всичките му хора ги имаха.

— Тогава знам кой е той!

— Е, кой е? — попитах изпълнен с голямо напрежение.

— Той е... но чакай! — прекъсна го шейхът на хадешите, а по лицето му се изписа дебнещ израз. — Ще го преследвате ли?

— Да.

— И ако е необходимо ще стигнете чак до неговото село?

— Сигурно!

— Тогава ми обещавай нещо!

— Какво?

— Че ще яздите по пътя който ви опиша.

— Не мога да ти обеща, защото е възможно пътем непредвидени обстоятелства да ме принудят да се отклоня от поетата вече посока.

Но ето че в този момент шейхът на мунтафиките Абд ал Кахир бързо се намеси:

— Откажеш ли да му дадеш това обещание, ние нищо няма да научим. Ето защо аз го давам вместо теб.

— Добре, но ще държа да изпълниш думата си! — каза шейхът на племето хадеш. — Впрочем не е нужно да го следвате по петите, защото ако тръгнете с мен за Уади Башам, там ще ви падне в ръцете. Аз също имам към него кръвно отмъщение. Нашите две племена са във вражда. Ей сега бях там и се погрижих да ми влезе в капана. Научих, че е тръгнал за Басра и отидох до неговия дуар, за да му изиграя един номер. Не е необходимо да ви обяснявам какво съм му подготвил, но много лесно можете да осуетите плановете ми, ако не тръгнете по пътя, който ще ви опиша. Съвсем сигурно знам, че щом се върне от Басра, той незабавно ще потегли на поход срещу мен. Това не е никой друг освен Абд ал Бир, шейхът на племето малик бен хандхала от Уади аш Шагина.

— Аллах у'Аллах! Възможно е, да, вярвам го! А сега вече знам защо шейхът на Мангашания ни е излъгал. Та той е негов съплеменник! В Мангашания живеят бени мазините, които се числят към голямото племе на тамимите, а малкото племе малик бен хандхала също спада към тях. Убиецът се е доверил на шейха.

— Прав си. Уверявам те, че търсеният от вас разбойник наистина е този Абд ал Бир. Кълна ти се в Корана.

— Тогава трябва да го преследваме.

— Не предпочитате ли да го изчакате при мен в моето уади? (В случая — село, лагер. Б. пр.) Той сигурно ще дойде.

— Не. Нямаме толкова време.

— Тогава се върнете до вашия бивак, където ноцувахте и от там тръгнете по следите му. Несъмнено той ще използва пътя за Уасит чак до Дзул Ошар, а после ще продължи към Мека. Имаш ли нещо против?

— Не, обещавам ти така да постъпим. Това е и най-краткият път до неговото село.

Не споделях мнението на Абд ал Кахир, но си запазих правото да говоря по-късно. Разменихме още няколко думи на учтивост, а после се

разделихме, което ще рече че ние се върнахме откъдето бяхме дошли, докато Хумам бен Джихал и тримата хадеши останаха на мястото си, за да се уверят дали наистина ще спазим даденото обещание. Често аз скришом хвърлях по някой поглед назад, за да ги наблюдавам. Веднага щом се отдалечихме толкова, че да не могат да ни виждат, аз се отбих вдясно от пътя.

— Какво правиш? — попита Абд ал Кахир. — Яздиш в погрешна посока.

— Яздя много правилно.

— Но така ще заобикаляме.

— Напротив. Враговете ни са поели на югозапад, а ние яздихме досега право на юг. Е, как тогава ще ги догоним?

— Ще тръгнем по петите им едва от нашия последен бивак!

— Но нали ще изгубим в заобикаляне повече от един ден.

— Обаче така обещах.

— Аз не съм обещавал. Цялата работа не е кой знае колко важна за теб и ако не спазиш толкова прибързано даденото си обещание, няма да извършиш голям грях. Но ако смяташ да удържиш дадената дума, аз нямам нищо против, продължавай в същата посока! Аз нищо не съм обещавал и няма да тръгна по заобиколен път, защото искам да догоня негодниците преди още да са стигнали селото си. Доберат ли се веднъж дотам, ще е по-опасно да ги спипаме. Освен това поведението на шейха на хадешите ми се струва подозрително. Направил е нещо, което ние не бива да узнаем, а подобни потайни действия никога не оставям неизяснени. Винаги искам да знам как стоят нещата.

Продължих в новата посока. Халеф, Омар и хадедихните ме последваха, а след малко, когато видяха, че не се връщаме, и ментафиките поеха подир нас. Какво ли ме засягаше лекомисленото обещание на шейха им! Аз трябваше да се съобразявам с нашия план, а не със съмнителното желание на Хумам бен Джихал.

И тъй, отправихме се на югозапад и скоро се натъкнахме на търсените дири. Следвахме ги чак до свечеряване без да се случи нещо особено. Местностите бяха извънредно скучни и пусти, а водата ни беше на привършване. Аз обаче нямах намерение да яздя на юг право към пътя за Уасит, защото това означаваше да заобикаляме, а и тъкмо там живееха няколко по-малки подразделения на племето тамими. Естествено те щяха да вземат страната на Абд ал Бир, който сигурно ги

беше предупредил, че е възможно да се появим. Там едва ли можехме да сме сигурни за живота си. По-нататък по този път се срещаха и араби от други племена, които заслужаваха повече доверие. Ето защо пришпорихме конете си до предела на възможностите им, та да изминем по-голямо разстояние, и в резултат на това привечер не само животните, но и хората бяха извънредно много изморени. Всички бързо заспахме, естествено, с изключение на постовете. След последния горчив опит Абд ал Кахир не смяташе вече за излишно да поставяме стражи.

И този път пак бях скоро събуден и то отново от Омар бен Садек. Той разтърси ръката ми и за да не смути съня на другите, тихо ми каза:

— Сихди, я стани да чуеш какви са тези звуци! Никога досега не съм чувал животно с такъв глас.

Изпълних желанието му. Дватама се отдалечихме малко от лагера и напрегнахме слух. Наоколо се бе възцарила най-дълбока тишина, но скоро тя бе нарушена от някакъв особен звук, който не бях в състояние да определя. Не беше животински глас. След като се повтори няколко пъти, аз казах:

— Странно! Ако това не са викове на малко дете, тогава не знам какво друго би могло да бъде. Не е чакал или фенек (Лисица, обитаваща пустините. Б. нем. изд.), а за хиена да не говорим. Нека бавно се приближим!

Продължихме по-нататък и колкото повече напредвахме, толкова по-ясни ставаха звуците. После различихме двете срички зар — ка, викани от жален детски глас. Зарка е женската форма на арабската дума асрак, което означава синьо. Навярно в случая ставаше въпрос за името на някоя жена или девойка. Но само дете тук в пустинята? Невъзможно! Сигурно при него имаше и други хора и трябваше да сме предпазливи. Продължихме да се промъкваме все по-близо и по-близо, докато най-сетне за наше смайване видяхме, че детето действително лежеше съвсем само върху пясъка. Но това можеше да е капан и ето защо реших първо най-внимателно да претърся околността.

Обиколката ми продължи доста, а когато приключи и се върнах при Омар, той седеше на земята с детето на ръце. То беше обвило врата му с ръчички и спеше.

— Шшшт, сихди, да не го събудиш! — прошепна той. — То спи. Хайде да се връщаме, но тихо, съвсем тихо.

Той бавно се изправи на крака, за да не би с някое рязко движение да събуди детето и го занесе в бивака ни. Там Омар седна на земята и през цялата нощ остана съвсем неподвижен, той, суровият бедуин, когото съм виждал само понякога да се разнежда към жена си. Последната стража ми се падна на мен, тъй че на зазоряване видях трогателната всеотдайност, която Омар проявяваше към намереното дете. То беше момченце.

Ето че то се размърда и все още сънено взе да повтаря името Зарка. После отвори очи, но какви очи имаше само! Бяха сини, почти небесносини, ако изобщо има небесносини очи, защото небесносиният цвят на очите е само измислица на поетите. Арабското момченце с небесносини очи! От изненада Омар силно възкликна и бе направо възхитен. Момченцето беше на около годинка и половина. Възклицанието на Омар събуди спящите хора, чието учудване също не беше малко. Но детето се изплаши от тях и потърси закрилата на Омар като отново се вкопчи в него и пак завика своята Зарка. Дадохме му да пие вода и да изяде няколко меки фурми. После то се успокои.

Но какво да го правим? Навярно беше невъзможно да го вземем с нас, но пък още по-малко можехме да го оставим тук в пустинята. Най-близкото населено място беше Ал Ахадид на пътя за Уасит. Решихме да го занесем там, понеже предполагахме че е от споменатото село. Това ни принуждаваше да се отклоним от пътя си, но нямаше как. Яхнахме конете и се отправихме към Ал Ахадид. Детето се боеше от всички ни и щом някой от нас се приближеше до него, то се разплакваше. Ала към добрия Омар проявяваше напълно необяснима нежност, която го правеше много щастлив. Той го държеше пред себе си на коня и се грижеше за него с такова внимание, което изобщо не бях очаквал от суровия воин.

— Сихди — каза ми той, — това е страшно мило детенце. Кълна се в Аллаха, че ще го върна на баща му.

— Ами ако не го открием?

— Тогава ще го взема с мен и ще го занеса на Захама, жената на моята любов, която ще бъде очарована от него.

Привързаността на Омар към момчето нарастваше с всяка изминала минута и когато привечер се озовахме близо до Ал Ахадид, той каза:

— Иска ми се изобщо да не намерим родителите му. Виж само как ми дърпа брадата и как се смее! Но въпреки всичко ще им го дам ако ще да живеят и двойно по-далеч. Кълна се в Аллаха, че ще им върна изгубеното щастие!

Той не подозираше какви последствия щеше да има тази клетва.

Тъй като жителите на Ал Ахадид не бяха тамими ние нямаше от какво да се боим и влязохме в селото. Но напразно разпитвахме. Никой не познаваше момченцето, никой не знаеше нейде в съседските дуари някои родители да са си изгубили детето. Предложих да оставим момчето тук. То сигурно щеше да ни пречи, а жителите на селото все някак можеха да открият произхода му. Обаче Омар се противопостави:

— Не, сихди! Аз го намерих и ако не открием родителите му то ще стане мое дете. Да го кръстя ли Зарка?

— Но това е женско име.

— Е добре, тогава ще го нарека Лакит (Намерено дете, Найден. Б. нем. изд. Б. пр.). Няма по-подходящо име за него.

ТРЕТА ГЛАВА

В ИМЕТО НА ДЕТЕТО

Жителите на Ал Ахадид се отнесоха дружелюбно към нас. Предложиха ни вода без заплащане както и плодове, брашно и друга храна на най-ниски цени. Един от тях се беше завърнал скоро от пътуване до Уасит, при което се бе натъкнал на Абд ал Бир и неговите араби от племето хандхала. Когато ни спомена за тази случка просто ей така, аз забелязах че между Ахадид и хандхалите властваше вражда и затова му разказах защо сме дошли по тези места. От все сърце той ни пожела успех. Принудиха ни да останем в селото като гости и преди да продължим пътя си на следващото утро, получихме всички необходими сведения, защото мунтафиките все по-малко и по-малко познаваха околните местности.

Научихме, че малик бен хандхалите имаха половин ден преднина и трябваше да положим всички усилия да я стопим. За съжаление задачата ни се отежняваше от момченцето, което въпреки всички грижи на Омар не можеше да издържи бързата ни езда. Мунтафиките недоволно замърмориха, обаче Омар пет пари не даваше за протестите им. Сините очи го бяха запленили и изглежда той мислеше повече за детето, отколкото за кръвното отмъщение, което главно ни беше довело тук. Омар непрестанно бърбореше нещо на своя Лакит, макар че той му отговаряше единствено с думата Зарка. Дали това бе името на майка му?

Към края на този ден ние отново се натъкнахме на следите, оставени от хандхалите и решихме само тогава да се отклоним от тях, когато се налагаше да заобиколим някое селище, чиито жители не биваше да ни виждат.

До този момент преследваните от нас хора се движеха по пътя за Уасит, ала на следващия предобед дирята се отклони в посока на селището Мауия, което се намира на пътя за Мека. Бяхме чули че в това село живеят хора от племето анбар, а от тях си мислехме, че нямаше защо да се крием, тъй като не се числяха към тамимите и

освен това се налагаше да ги разпитаме за хандхалите. Въпреки всичко проявих предпазливостта да оставя другите да чакат извън селото и само с Халеф навлязохме между първите колиби и шатри, където стояха неколцина мъже. Но щом ни видяха да се приближаваме, те побягнаха вероятно, за да разнесат по-бързо вестта за пристигането на двама непознати ездачи. Въпреки всичко когато стигнахме в центъра на селото, не забелязахме никакви други хора освен една стара жена, която попитах за старейшината. Тя посочи към голяма шатра където било жилището му. Приблжихме се на конете и му извикахме. Ето че завесата на входа бе отметната и владетелят на селото се появи в отвора. Без да изчака да чуе желанието ни, той ни покани да влезем вътре и да изпушим един чибук с него. Отказах му като се извиних с липсата на време, ала тази причина не му се видя основателна и той повтори поканата си толкова настоятелно, че ако и този път я бяхме отклонили, това щеше да е непростима обида. Не биваше да си създаваме тук нови врагове, защото обратният ни път неизбежно пак щеше да ни доведе до същото село. И тъй скочихме от седлата, вързахме конете за прътите на шатрата и влязохме вътре.

Нашият домакин ни посрещна с пълния поздрав за добре дошли *ahlan wa sahlam wa marhaba*, който веднага разпръсна известни мои опасения, защото нежеланите гости никога не се поздравяват така. После ни покани да седнем. На един прът висяха закачени няколко лули от които той избра двете най-хубави. После ни даде тютюн и огънче. Държеше се извънредно любезно, седна до нас и поде разговор без да ни попита какви сме, що сме, нито какви намерения имаме.

По едно време ми се стори че отвън дочух стъпки от много хора, тихи стъпки, които незабавно отново събудиха подозрението ми.

— Изглежда жителите на Мауия не са си у дома — казах аз. — Видях само няколко мъже и една жена.

При тези думи шейхът се изправи, лицето му придоби съвсем друго изражение и той отговори:

— Всички са си у дома и ви очакваха.

— Очакваха ли ни? — попитах аз, като все още останах спокойно седнал. — Нима знаехте, че ще дойдем?

— Знаехме. Шейхът на хандхалите Абд ал Бир ни каза, че ще дойдат християнски кучета за да омърсят свещения път на

поклонниците тръгнаха за Мека. Но затова ще заплатите с живота си. Нашите мъже се скриха за да ви заловят, вонящи песове такива...

— Мълчи! — викнах му аз, скачайки бързо на крака, последван и от Халеф. — Да, аз съм християнин, а песът си ти!

— Твоите хора са кучи синове и страхливи потомци на кучи внуци, които ще се запознаят с камшиците ни! — намеси се моят славен безстрашен Халеф при което грабна един къс дебел кожен камшик, закачен на най-близкия прът, и светкавично шибна шейха няколко пъти през лицето.

Негодникът понечи да извика, но не му остана време, защото с един удар го проснах на пода и отметнах завесата, която служеше за врата на шатрата. Отвън стояха над стотина въоръжени мъже и момчета, готови да убият и разкъсат осквернителите на свещения път. Зад тях се бяха скупчили жените. Реших да се метна на коня и да мина между тях със сила, но ето че хитрият хаджи Халеф ме избута настрани и преди още да се бяха надигнали първите фанатични крясъци, той им извика:

— Правоверни мюсюлмани, храбри воители на Мауия, какво ви прихваща! Ние сме от отряда на хандхалите и Абд ал Бир ни изпрати при вас за да съобщим на вашия старейшина, че очакваните неверници скоро ще пристигнат, а вие прибързано сте напуснали скривалищата си. Те могат да се появят всеки миг и ако ви видят събрани тук няма да навлязат в селото и ще избягат. Затова незабавно преди още да е станало късно пак се скрийте! Но бързо, бързо, иначе ще ни се изплъзнат!

За да ги заблуди съвсем и да придаде на думите си тежест, Халеф светкавично изчезна в шатрата и аз също тъй бързо го последвах. Шейхът лежеше зашеметен на земята. Погледнахме навън през пролуките и видяхме как хората побързаха да се отдалечат. Хитрият хаджия забеляза какъв успех имаха думите му и доволно усмихнат каза:

— Сихди, виждаш ли как помогна това? Може би щеше да повалиш двайсетина или повече души с юмрука си, ала моят език ги накара да избягат до един. Хамдулиллях, отидоха си! А сега бързо навън и да се мятаме на конете!

Пред шатрата не се мяркаше жив човек, но тъкмо когато възседнахме животните, от дълга и ниска колиба се появиха няколко

души. Разпознах Абд ал Бир и трима от неговите хора.

— Измамиха ви, измамиха ви, измамиха ви! — закрещя той като бесен. — Нахвърлете се върху тях, глупци такива, бързо ги връхлетете, иначе ще ни избягат!

Халеф можеше да го застреля, но естествено не го направи. Той все още държеше камшика в ръка и направи с него няколко многозначителни движения във въздуха. После препуснахме в галоп и излязохме от селото сподирени от такъв яростен вой, какъвто иначе може да се чуе само от индианци.

Понеже очаквахме тези фанатици да ни преследват, ние не спряхме когато стигнахме при нашите спътници, а префучахме покрай тях като им подвикнахме бързо да ни догонят. За да заблудим преследвачите си, продължихме да яздим право на север, накъдето нямахме какво да търсим и когато се огледахме, видяхме че един конен отряд напускаше селото. Ала хората разбраха, че преднината ни е вече твърде голяма и след няколко минути обърнаха конете си. Описвайки широка дъга, ние бавно се върнахме към първоначалната си посока, а междувременно Халеф разказа на другите приключението ни като не пропусна дебело да подчертае успеха на своята хитрост.

И така ние догонихме хандхалите, защото бяха останали в Мауия, за да ни погубят. Абд ал Кахир ни даде съвета да ги нападнем по пътя към следващото село, но аз не се съгласих, понеже можеше да се очаква че тъкмо сега неприятелите ни щяха да бъдат извънредно предпазливи. А следващото село Ар Ракматан беше населено с хандхали и аз нямах никакво желание да се озовем между два огъня. Затова предложих да ги нападнем чак от другата страна на въпросното населено място и останалите се съгласиха.

Ракматан е разположен в горния край на Уади Фалг и сред мохамеданите е известно с това, че някога там е живял поетът Малек бен ар Раиб ал Мазини. Можеше да се очаква, че след случилото се Абд ал Бир нямаше да напусне Мауия толкова бързо, а после щеше да поостане при съплеменниците си в Ракматан. Тъй като веднъж бяхме поставени натясно, той сигурно си мислеше, че повече няма да се върнем. Ето защо навярно имахме време до настъпването на следващия ден. И така ние изобщо не бързахме и, за да не ни забележи някой, поехме по един заобиколен път. Вече се смрачаваше, когато се

озовахме отвъд Ракматан. Там се скрихме зад скалите на Уади Маскат ар Рамл, откъдето започва пустинята Аш Шиха.

Цялото внимание на Омар бе погълнато от момченцето и наистина бе трогателно да се чуе и види с каква нежност се грижеше за него и колко благо му говореше. Дори и някоя майка не би могла да бъде по-внимателна и по-мила. Но и детето не искаше да се отдели от него макар и за минута.

Естествено за мен бе много важно да узная дали Абд ал Бир беше пристигнал вече в Ракматан, или обратно на всички очаквания бе продължил по-нататък. Ето защо реших да остана на разузнаване. Халеф поиска да дойде с мен, но от него нямаше да имам полза, а само щеше да ми навреди. Разбира се оставих светлия хаик, който лесно можеше да ме издаде.

Още с пристигането ни в Уади Маскет ар Рамл бях забелязал селото и по моя преценка, за да стигна до него в спусналата се тъмнина щеше да ми е необходим около половин час. След изтичането на това време аз бях вече пред първите къщи. От отворите на прозорците на жилищата блещукаше светлина от свещи или от лампи със сусамово масло. Селището се бе сгушило в един от завоите на Уади Фалг и, ако не исках да ме забележат, трябваше да започна наблюденията си откъм задната страна на селото. Запромъквах се от една къща до друга, докато стигнах горния му край. После пак се върнах малко назад, за да посветя вниманието си на една постройка, която беше най-голяма и навярно принадлежеше на най-заможния човек ако не ѝ на старейшината. Както забелязах, пред вратата ѝ стояха вързани няколко коня, а на задната ѝ стена имаше четири прозореца, три от които бяха осветени. Прокраднах се до първия и надникнах вътре. Видях малко, съвсем примитивно обзаведено помещение, където върху сламеник неподвижно седеше жена. Изглежда тя напрягаше слух да долови за какво говореха гласовете от съседната стая. През следващия прозорец успях да хвърля поглед във второто помещение. То беше по-голямо. В него имаше двама мъже. Единият от тях бе страшно възбуден и нервно крачеше насам натам. Беше шейхът на хандхалите.

— Значи синът ми, моето единствено дете, родило се във все пак напредналата ми възраст е изчезнало, отвлечено е от Хуман бен

Джихал, това проклето куче на хадешите! — извика той. — Наистина ли е бил той? Кой го е разпознал?

— Жена ти, та тя го познава много добре. Заедно с детето е била на макрабата (Църковен двор. Б. нем. изд.) съвсем сама и там я е нападнал.

— Тази проклетница, тази обречена на ада! Скоро ще си разчистя сметките с нея, много скоро! Защото незабавно ще се метна на коня и в нашето село ще свикам войните да тръгнат на поход да си отмъстим. Щом конете ни се нахранят и малко си отпочинат, веднага потегляме на път. Ще изравним със земята онова Уади Башам на този похитител на деца. Той си отмъсти толкова ужасно, че по-лошо няма накъде! Известна му бе безкрайната ми любов към това дете и сигурно нейде по пътя го е убил. А какво прави сега тази жена? Навярно си седи у дома и мисли само дали траурната ѝ рокля ще ѝ седи добре. Тя е осъдена на смърт. Първият ми куршум ще бъде не за похитителя, а за нея, кълна се в...

— Чакай, не се кълни! — прекъсна домакинът побеснелия мъж. — Жена ти не си е у дома.

— Че къде ще е другаде?

— Тя се втурна подир бандита като лъвица, на която са отнели малкото.

— Тогава той е убил и нея и за съжаление се е спасила от наказанието си. Каква полза, че е хукнала да го преследва! Нима заслужава да я наричаш лъвица? Тя трябваше да защитава детето като лъвица! Кълна се в Аллаха и във всички халифи, че щом я намеря ще я...

— Чакай, не се кълни!

Тези думи не бяха изречени от другия, а викът се разнесе от прага на вратата, водеща към съседната стая, където се беше изправила жената, която бях видял преди малко. Перото ми отказва да опише последвалата сцена. Нека ми бъде позволено да спестя подробностите! В майчиния си страх тя беше дошла при това приятелски настроено племе, за да го помоли за помощ и се намираще тук вече от няколко часа, когато най-неочаквано се беше появил мъжът ѝ. Сега той просто побесня от ярост, просна я на пода, заблъска я насам натам, започна да я рита и сигурно щеше да я застреля, ако другият не му бе попречил.

Най-сетне мъжът ѝ я хвана за косите, извлече я навън от къщата, захвърли я на земята и зарева:

— Enti talikah hit telatch!

В превод това означава: „Ти си трижди отритната“ и представлява законно предписаната формулировка за развод. От този миг нататък тя не беше вече негова жена.

Прокраднх се около къщата, за да видя какво е състоянието ѝ колкото и да беше опасно за мен. Ето че, плачейки, тя се появи иззад ъгъла. Щом ме забеляза, жената се изплаши.

— Зарка ли се казваш? — попитах я тихо.

— Да. Ти кой си? — с мъка издума тя.

— Твой приятел. Ще ти помогна. Ела с мен!

Хванах я за ръката и я поведох. Тя ме следваше без да се противи, мен, непознатия, на когото не биваше да разрешава да се докосва до нея. Но сега всичко ѝ беше все едно. В продължение на половин час тя вървеше до мен като тихичко плачеше и хълцаше, докато най-сетне стигнахме до Уади Маскат ар Рамл. Близко до скалите, зад които се криеха моите спътници, се чуваше разнеженият глас на Омар, но и един друг по-тъничък, който му отговори, повтаряйки два пъти „Зарка“. В същия миг жената нададе пронизителен вик и се втурна напред.

Какво да кажа повече! Ако преди малко перото отказа да ми се подчини, то сега много ми се иска да опиша безумната радост на майката, но понеже не съм в състояние да го сторя, предпочитам пак да замълча, но разбира се този път по съвсем друга причина.

Отначало Омар беше страшно недоволен от този развой на нещата и ме обсипа наведнъж с десетина въпроси, а другите също пожелаха да им дам обяснения, но нямахме никакво време, понеже Абд ал Бир и хандхалите се канеха незабавно да потеглят на път. Ако не искахме да ни се изплъзнат, трябваше да побързаме. Зарка и детето бяха отведени по-навътре в Уади, за да не можеше тя да вижда какво щеше да стане. При нея останаха двама хадедихни. После напреко на пътя вързахме от двете страни моето извънредно здраво ласо, дълго трийсетина лакътя. Конете щяха да се спънат в него, да паднат и така работата ни щеше да се улесни. След това зачакахме.

Но едва след четвърт час доловихме приближаващ се конски тропот. Въпреки тъмнината неприятелите язدهа в бърз тръс. Шейхът

ругаеше, проклинаше и ги подканяше да пришпорват конете. В следващия миг те вече бяха при нас. Ако не беше ласото, щяха да отминат само за секунди, щом не желяхме да стреляме по тях. Но така никой не отмина. Всички коне паднаха на земята, а също и ездачите им. Естествено ние незабавно се озовахме при тях. Сграбчих шейха, който се беше издал с гласа си. Отначало от уплаха не посмя да помръдне, но после направи опит да се съпротивлява, да се изправи, ала не успя и с болезнен стон се отпусна на земята. Беше си счупил десния крак. Всички бяха вързани и положени един до друг. При това никой не продума, а и аз наредих до завръщането ми да се пази пълно мълчание. После измъкнах двата пистолета от пояса на шейха и се отправих към селото.

Щом стигнах първите къщи, аз се промъкнах зад тях до най-голямата постройка, която както по-късно разбрах, наистина била на старейшината. После съвсем открито минах откъм лицевата ѝ страна и влязох вътре. Шейхът седеше и пушеше съвсем сам в голямото помещение като явно искаше с помощта на лулата да се успокои от вълненията преживяни през последния час. Щом ме видя, изненадано скочи на крака.

— Познати ли са ти тези оръжия? — попитах го и му показах двата пистолета.

— Машаллах! Те са на шейха на племето малик бен хандхала!

— Така е. Той ми ги даде, за да ми имаш доверие. Шейхът не е далеч оттук. Става дума за една тайна, която засега само ти имаш право да научиш. Имаш ли няколко фанарат? (Мн. ч. от фанар, книжен фенер. Други и не е имало там по онова време. Б. нем. изд.)

— Да.

— Донеси ги и ме последвай! Случиха се важни неща.

— Какви? Кой си ти? Не те познавам.

— Шейхът сам ще ти каже за какво става дума. Побързай! Не бива да губим нито минута!

Решителният ми тон, както и пистолетите, оказаха своето въздействие. Той донесе няколко фенера, запали един от тях и тръгна с мен. Колкото и да се мъчеше пътем да изкопчи нещо от мен, аз нищо не му казах. Но щом стигнахме при моите хора му заявих, че е наш пленник, ала в случай че до разсъмване стои спокойно, няма от какво

да се бои. Вързахме го още преди да се беше опомнил. После запалихме всички фенери, за да се вижда добре наоколо.

И ето че тогава шейхът на мунтафиките се нахвърли върху шейха на хандхалите с какви ли не най-цветисти ругатни. Известно време не се намесих, но когато видях, че нямаше никакво намерение да престане и започна да го прекалява, реших да го укротя с думите:

— Хайде стига толкова! В твоя случай става въпрос само за обида, за която можеш да поискаш от него да ти се извини, или пък да настояваш за някакво не особено опасно наказание но не и за нещо, водещо до неминуема смърт. А тук стои човекът, който има към него кръвно отмъщение и може да поиска живота на пленника. Дай му възможност и той да каже нещо!

При тези думи аз посочих Омар, който не беше отворил уста откакто бяхме пленили Абд ал Бир. В този момент той се приближи до него и мрачно го погледна в очите. Направих на Халеф

таен знак. Той ме разбра и незабавно се отдалечи, за да доведе Зарка.

— Ти уби брата на моята жена — обади се Омар. — Аз съм отмъстителят. Знаеш ли закона, който гласи — кръв за кръв, живот за живот?

— Убий ме! — отвърна шейхът. — Аллах ме предаде в ръцете ти чрез този емир Кара бен Немзи. Аллах ми отне и радостта на моя живот, единственото ми дете, сина на моята старост. Не желая повече да живея. Ще ти бъда благодарен ако ме застреляш.

Омар не беше очаквал подобно нещо и това го смути. Той искаше да накаже пленника, а не да му прави благодеяние. Безпомощно погледна първо пленника, а после и мен.

— Застреляй го, Омар, или пък си послужи с ножа! — подканих го аз.

Смуцението му се засили. Той искаше отмъщение, но нямаше намерение да убие беззащитен човек подобно на палач.

— Разбирам те — продължих аз. — Е да, ако беше християнин можеше страшно да му отмъстиш като посипеше върху главата му разпалени въглини. (По Стария завет, 2 Самуил 22.9 Б. пр.)

Омар гледеше нерешително в краката си. Но в същия миг въпреки че беше вързан и със счупен крак, пленникът изведнъж се опита да се надигне и нададе силен неартикулиран вик. Жена му беше

дошла с детето на ръце. Тя приклепна до него и му подаде момченцето да го целуне. Шейхът бе обзет от неописуемо вълнение. Очите му сякаш се канеха да изскочат от орбитите си и с глас, в който просто нямаше нищо човешко той изкрещя:

— Жив е, моят син, жив е! Емир, развържи ми ръцете, освободи ме само за миг, за един-единствен миг да мога да прегърна детето си, само да го докосна, веднъж да го погала!

Наведох се и развързах ръцете му. Тогава той посегна, взе момченцето, притисна го до сърцето си, започна лудо да го милва, изобщо държеше се като умопобъркан, а после притисна и жената до себе си и каза:

— Аз те изгоних, но сега отново те приемам. Ти пак си моя жена, моя вярна, добра жена. Искаш ли да се върнеш при мен?

Тя само кимна, защото задавена от сълзи не можеше да говори.

— Вярно, че те изпъдих и сега си свободна — продължи той, — но ние ще идем при кадията и ще го накараме пак да ни...

Той изведнъж млъкна. Сети се в какво положение се намираше и че бе проиграл живота си, а дори и беше молил за смъртта си.

— О, Всемиловичи, всичко е свършено! — завайка се той. — Кръвната дан, кръвната дан! Но аз ще я платя. Не мога, не мога да умра!

— И все пак ще умреш! — обади се Омар. Тогава аз взех синеокото момченце от ръцете на баща му и го подадох на Омар като казах:

— Той те моли за него, това е неговият син. Ти на два пъти се закле в името на Аллаха, ако ти е възможно, да върнеш щастието на родителите му. Не го забравяй!

Момченцето веднага обви врата му с ръчички и притисна глава в брадата му. Омар, който до този миг бе твърдо решен да изпълни отмъщението си, се разколеба, обърна се и изчезна с детето в тъмната нощ. Настъпи напрегната тишина, която шейхът използва да попита жена си как е намерила изчезналото им дете. Тя безмълвно посочи към мен и аз му разказах всичко.

— Значи той го е намерил, той, който се е заклел за отмъщение да пролее кръвта ми! — каза шейхът. — О, Аллах, как ме наказваш!

Ето че Омар се върна. Той чу последните му думи, но на лицето му се беше изписал необичайно мек израз. После сложи момченцето в

ръцете на шейха и му каза:

— Не желая смъртта ти. Ще приема кръвната цена... заради това дете, което ми грабна душата — добави той почти хълщайки. — Надявам се, че воините на хадедихните няма да сметнат постъпката ми за недостойна.

Аз му стиснах ръката и го успокоих:

— Ти никога не си бил по-благороден и по-храбър отколкото в този момент, когато надви себе си. Кажи на хадедихните, че лично аз, Кара бен Немзи изрично съм го подчертал! Колко голям ще бъде кръвният данък?

— Толкова, колкото е трябвало да заплати и Абд ал Моталаб, дядото на пророка — сто камили.

— Но това е цялото ми състояние! — възкликна шейхът. — Няма да ми остане нищо, абсолютно нищо! Но ще ти ги дам, всичко ще ти дам, само и само да си възвърна сина и жената и да мога да живея за тях! Всъщност истинският убиец не съм аз. Ти го застреля, когато се канехме да ви нападнем през нощта по пътя за Уади Башам.

— Значи се споразумяхме и пленниците са свободни — казах аз.

Развързахме възетата им. Абд ал Бир не можеше да остане да лежи на това място. Старейшината на селото изяви желание да го приеме у дома си заедно с жената и детето, а мен покани на гости. Той, както и всички наши досегашни врагове, доброволно и най-тържествено положиха какви ли не свещени клетви, че всички задни мисли са им чужди, че ще гледат на нас като на приятели и братя и ще ни закрилят срещу всякакви неприятели. Нямахме причина да не им вярваме и затова тръгнахме с тях, за да гостуваме на цялото село Ракматан.

Щом влязохме в дома на старейшината, аз превързах крака на шейха на хандхалите, доколкото ми беше възможно. За щастие счупването бе най-обикновено. На следващия ден болният се почувства дотам добре, че поиска да дойде кадията, за да го венчае отново с жена му. Ако не бях християнин, сигурно щяха да ме накарат да им стана свидетел. Тази чест се падна на Омар. Добрият човек бе толкова трогнат, че щом церемонията свърши, се обърна към двамата с думите:

— Ще ви поднеса един дар, който не бива да отблъсвате. Направихте ме свидетел на вашето ново щастие, което ще бъде убито

от бедността. Но аз се отказвам от кръвния данък и го подарявам на сина ви. Нека Аллах го благослови, да благослови и моя подарък!

Шейхът нищо не продума, а и Зарка не можеше да говори, но сините ѝ очи бяха пълни със сълзи. Цветът на очите ѝ бе наследен от нейния син. Именно заради този цвят я бяха нарекли Зарка.

Какво ли можеше да направи шейхът на мунтафиките след примера за милосърдие, даден му от Омар? И той се видя принуден да прости и да забрави всяка мисъл за отмъщение. Всъщност колко чисто по християнски чувствуваха и постъпваха хората тук в тази къща на пътя на поклонниците за Мека, където всяка година мюсюлманският фанатизъм вземаше толкова кървави жертви! Останахме почти три седмици на гости в Ар Ракматан и никой не посмя да ми каже и една обидна дума. Истинската любов побеждава и най-дълбоката, на пръв поглед непреодолима омраза. Естествено пушките ми бяха върнати, а и хадедихните получиха обратно сумата, която бе отнета от мъртвия Масуд в Кубет ал Ислам.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.